

Oplysninger, som er tilstillede Udvalget om forskellige frivillige Afløsninger, som i de senere Aar har fundet Sted, at se, at mange af disse Afløsninger er foretagne efter Gennemsnit af de 10 Aars Kapitelstakster for Aarene 1904—13. Enkelte Afløsninger er sket lidt billigere, flere lidt dyrere.

At det vilde være ubilligt mod Yderne at tvangsafløse efter Krigsaarenes Kapitelstakster, er Mindretallet ikke i Tvivl om, men Mindretallet frygter for, at man ved den foreslaaede Afløsningsmaade gaar noget for langt til den anden Side. Mindretallet vilde derfor have været mere beroliget ved en Tvangsafløsning efter Gennemsnit af de 10 Aars Kapitelstakster for Aarene 1904—13. Det var ogsaa et 10-aarigt Gennemsnit, som Lovgivningsmagten i sin Tid lagde til Grund for Tvangsafløsningen af Tienden.

Under Hensyn til foranstaaende tør Mindretallet derfor ikke stemme for Lovforslaget, naar det ved dets 3die Behandling i Tinget kommer til at foreligge til endelig Vedtagelse. Derimod har Mindretallet kunnet tiltræde alle de stillede Ændringsforslag.

Et *trede Mindretal* (Jeppesen, Lewinsky og Vejstrup) har ment det rigtigt at slutte sig til de af det førstnævnte Mindretal (Venstre) stillede Ændringsforslag, men tager i øvrigt den stærkest mulige Afstand fra de af nævnte Mindretal i Betænkningen fremførte Udtalelser.

Mindretallet maa i høj Grad beklage, at det ikke i umiddelbar Fortsættelse af Folketingets Behandling og Afslutning af denne Sag lykkedes at komme til Enighed i Landstingets Udvalg. Det er en Selvfølge, at Mindretallet vilde have foretrukket, at man havde gennemført det fra Folketinget oversendte Forslag, som kun omfattede Forholdet de private Arvefæstendere og Ydere imellem, saa meget mere som Landbrugsministeren under Sagens første Behandling i Landstinget erklærede, at man var villig til at afløse ogsaa de andre Afgifter, naar tilstrække-

lige Oplysninger Sagen vedrørende forelaa. Det fra Folketinget oversendte Forslag, som man straks fra Mindretallets Side sluttede sig til, har Venstre imidlertid ikke ønsket fremmet, medmindre man samtidig medtog samtlige andre Afgifter, som havde Karakter af Arvefæsteafgifter, og som særlig berørte Præsteembeder, højere Læreanstalter o. l. Dette kunde med Kapitelstakstforslagets Skæbne i Erindring synes mærkeligt, saa meget mere som man i Folketinget ret hurtigt enedes om, at Sagen, under de ekstraordinære Forhold, krævede en hurtig Afgørelse. Folketingets Behandling af Sagen viser da ogsaa en klar Forstaaelse af Ydernes vanskelige Forhold derved, at Behandlingen af Lovforslaget — herunder Udvalgsbehandling — blev tilendebragt i Løbet af ca. 6 Uger, fra 31. Marts 1916, da Lovforslaget fremsattes, til den 12. Maj s. A., da det vedtoges med alle Stemmer mod de Konservatives.

Dersom Landstingets Venstre havde fulgt sine Partifællers Eksempel fra Folketinget, vilde den Urimelighed være fjernet, som bestaar i, at den overvejende Del af Landets Arvefæstendere (Godsejerne), som i Almindelighed maa anses for de mest velhavende, i ca. $1\frac{3}{4}$ Aar — i Kraft af de abnormt høje Kapitelstakster — har lukreret paa Bekostning af de i mange Tilfælde vanskeligt stillede Ydere. Naar Venstre som sin Opfattelse af Aarsagen til Sagens meget sene Behandling fremhæver dens mangelfulde Forberedelse, maa Mindretallet saa stærkt som muligt tage Afstand herfra. Det forekommer Mindretallet, at nævnte Bebrejdelse for mangelfuld Forberedelse af Sagen rammer ikke alene Landbrugsministeriet, men i lige saa høj Grad Folketingets Udvalg, som har forberedt den omhandlede Sag.

Et *fjerde Mindretal* (Godskesen, Knuth, Olufsen, Piper og Theilmann) kan tiltræde de af det første Mindretal fremsatte Betragtninger dels om den meget ufuldkomne Maade, paa hvilken Lovforslaget i sin Tid er blevet forberedt, dels om den meget